

**GMINNY PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA
PRZEMOCY W RODZINIE
NA LATA 2011 – 2015**

I. PODSTAWY PRAWNE

1. Ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2005r. Nr 180 poz.1493 z późn.zm.)
2. Ustawa z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2009r. Nr 175 poz. 1362 z późn. zm.)
3. Ustawa z dnia 26 października 1982 o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz.U. z 2002 r. Nr 147 poz. 1231 z późn. zm.)
4. Krajowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie przyjęty Uchwałą Nr 162/2006 Rady Ministrów z dnia 25 września 2006r.
5. Uchwała Nr VII/53/2007 Rady Gminy Węgierska Górka z dnia 29 czerwca 2007r. w sprawie przyjęcia Strategii Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Węgierska Górka na lata 2007-2013.

II. WSTĘP

Rodzina jest podstawową i niezastąpioną grupą, jedynym i niepowtarzalnym środowiskiem kształtującym osobowość, system wartości, poglądy, styl życia. Rodzice czy opiekunowie są wzorem dla dzieci. Ważną rolę w prawidłowo funkcjonującej rodzinie odgrywają wzajemne relacje pomiędzy rodzicami, oparte na miłości i zrozumieniu.

W przypadku dezorganizacji, rodzina nie jest w stanie realizować podstawowych zadań. Role wewnątrzrodzinne ulegają zaburzeniu, łamane są reguły, a zachowania poszczególnych członków rodziny stają się bardziej niezgodne z normami prawnymi i moralnymi oraz oczekiwaniami społecznymi.

Mówiąc o przemocy należy pamiętać, iż jest ona zjawiskiem występującym powszechnie w naszym społeczeństwie, jest ona obecna w codziennym życiu.

Przemoc doznawana w rodzinie rodzi konsekwencje niezmiernie głębokie i szkodliwe, dając o sobie znać w postaci zaburzeń emocjonalnych w bliższej lub dalszej perspektywie czasowej.

Według definicji zawartej w art. 2 pkt. 2 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, **przemoc** to jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste członków rodziny, a także innych osób wspólnie zamieszkujących lub gospodarujących, w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienie i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą.

Ofiarami przemocy domowej są najczęściej osoby słabsze w rodzinie: kobiety, dzieci, osoby chore, niepełnosprawne.

Specjaliści wyróżniają **pięć podstawowych form przemocy**:

fizyczna - najbardziej widoczna i najtrudniejsza do ukrycia, od szturchania, popychania, ciągnięcia za włosy, uszy, aż po zachowania powodujące ostre urazy fizyczne wymagające hospitalizacji. To właśnie jej drastyczne przykłady są pokazywane przez media.

psychiczna - najtrudniejsza do udowodnienia, często zaczyna się niepostrzeżenie, od ignorowania czyichś potrzeb, krytykowania poglądów, zazdrości, ograniczania kontaktów z bliskimi, po oskarżanie, poniżanie, wyśmiewanie, upokarzanie, szantażowanie i groźby;

materialna - uniemożliwianie podjęcia pracy, dostępu do wspólnych środków finansowych i dóbr materialnych, odbieranie zarobionych pieniędzy, niszczenie własności, niełożenie na utrzymanie rodziny;

seksualna - przedmiotowe traktowanie drugiej osoby w celu zaspokajania własnych potrzeb seksualnych, od sytuacji zmuszania do oglądania pornografii po gwałt;

zaniedbanie – najczęściej stosowane wobec dzieci, a objawiające się niezaspokajaniem ich podstawowych potrzeb emocjonalnych i fizycznych. O zaniedbaniu mówimy w przypadku odrzucenia emocjonalnego dziecka, braku zainteresowania jego rozwojem, problemami, a także zdrowiem i higieną.

Poszczególne formy przemocy najczęściej występują w połączeniu z innymi. Przemoc jest przestępstwem i w zależności od tego, czy ma charakter jednorazowy czy się powtarza, jest ścigana z różnych artykułów Kodeksu karnego. Jeżeli przemoc ma charakter ciągły, zostanie zakwalifikowana jako przestępstwo znęcania się nad rodziną – art.207 KK (Dz.U.z 1997r. Nr 88 poz. 553 z późn. zm.).

Przemoc w rodzinie najczęściej występuje w rodzinach najuboższych, jest powiązana z alkoholizmem, niskimi dochodami finansowymi na członka rodziny, niskim wykształceniem, małą świadomością społeczną. Przypadki znęcania najczęściej odbywają się w domach rodzinnych, w zamkniętym kręgu osób, gdzie świadkami są jedynie członkowie rodziny. Praktycznie ofiary przemocy boją się, a niejednokrotnie wstydzą się o tym mówić i rozgłaszać. Trudno jest im w tych sprawach zeznawać w sądzie i dlatego wołają, aby przemoc ta trwała. Tylko bardzo zdeterminowane ofiary przemocy decydują się na jej przerwanie, poprzez zgłoszenie tego faktu odpowiednim organom.

Skuteczne przeciwdziałanie przemocy domowej wymaga współpracy i współdziałania placówek i organizacji zajmujących się pomocą rodzinie oraz służb odpowiedzialnych za nasze bezpieczeństwo. Współpraca dotyczyć powinna wszystkich aspektów problemu, poczynając od jego diagnozy, poprzez odpowiednie interwencje, a następnie łagodzenie i terapie urazowych skutków domowego znęcania.

Narastanie zjawiska przemocy w rodzinie wymaga podjęcia działań zawartych w niniejszym programie. Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie ma charakter długofalowy. Działania Programu obejmują lata 2011-2015. W miarę potrzeb i sytuacji społecznej zadania Programu mogą ulegać zmianom i udoskonaleniom.

III. CEL GŁÓWNY

Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie oraz zwiększenie dostępności i skuteczności pomocy oraz ochrona ofiar przemocy w rodzinie.

IV. CELE SZCZEGÓŁOWE

1. Efektywne zwalczanie przemocy w rodzinie.
2. Zapewnienie osobom doznającym przemocy, bezpieczeństwa i skutecznej pomocy.
3. Zapewnienie interdyscyplinarnych szkoleń dla służb zajmujących się problemem przemocy.
4. Edukacja środowiska lokalnego mająca na celu zmianę postaw mieszkańców gminy wobec zjawiska przemocy.

V. REALIZATORZY PROGRAMU

Podmioty działające w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie:

1. Urząd Gminy Węgierska Górka,
2. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Węgierskiej Górze,
3. Gminna Komisja Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii,
4. Placówki oświatowo-wychowawcze,
5. Policja,
6. Służba zdrowia,
7. Punkt Konsultacyjny,
8. Kuratorzy Sądowi,
9. Organizacje pozarządowe i instytucje kościelne.

VI. FINANSOWANIE

1. Budżet gminy, w tym ze środków pozyskiwanych z opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych.
2. Budżet GOPS.
3. Inne źródła.

2.	<p>Zwiększenie skuteczności działań interwencyjnych wobec osób stosujących przemoc</p>	<p>Monitorowanie i diagnozowanie zjawiska przemocy w rodzinie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zbieranie i aktualizowanie informacji na temat rozmiarów i form przemocy, • badania ankietowe, • opracowywanie raportów i sprawozdań na temat przemocy, • szkolenia wszystkich przedstawicieli służb podejmujących działania na rzecz rodzin uwikłanych w przemoc, • organizowanie spotkań mających na celu wymianę doświadczeń między pracownikami różnych instytucji wchodzących w skład lokalnego systemu przeciwdziałania przemocy, współpraca z instytucjami prowadzącymi hotele, domy samotnej matki, • określenie sposobu rozwiązywania problemów związanych z przemocą, dotyczących indywidualnych środowisk, • tworzenie warunków dla rozwoju grupy samopomocowej dla ofiar przemocy. 	<p>Gminny Zespół Interdyscyplinarny Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej Komisariat Policji Gminna Komisja Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii Placówki oświatowo-wychowawcze Organizacje pozarządowe Instytucje kościelne</p>
3.	<p>Zwiększenie pomocy i ochrony ofiar przemocy w rodzinie</p>	<p>Zapewnienie pomocy rodzinom, w których występuje przemoc poprzez:</p> <ul style="list-style-type: none"> • izolowanie sprawców od ofiar przemocy, • kierowanie ofiar przemocy do prawnika i psychologa działającego w Punkcie Konsultacyjnym w Węgierskiej Górze, • praca socjalna z osobami doświadczającymi przemocy, • podejmowanie działań interwencyjnych w oparciu o procedurę „Niebieska Karta”, • kierowanie wniosków do sądu o obowiązek leczenia odwykowego w związku z nadużywaniem alkoholu. 	<p>Gminny Zespół Interdyscyplinarny Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej Komisariat Policji Gminna Komisja Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii</p>